

Prohlášení

Prohlášení k ochraně osobních údajů zpracovávaných v souvislosti s předcházením praní peněz a financování terorismu

Přijato dne 15. prosince 2020

Evropský sbor pro ochranu osobních údajů přijal toto prohlášení:

Toto prohlášení navazuje na akční plán¹ pro komplexní politiku Unie v oblasti předcházení praní peněz a financování terorismu, který přijala Evropská komise, a na zahájení veřejné konzultace² v květnu 2020.

Podle tohoto akčního plánu hodlá Komise v prvním čtvrtletí roku 2021 předložit nové legislativní návrhy, mimo jiné vytvořit jednotný soubor pravidel k těmto tématům (tj. nařízení nebo podrobnější revidovanou směrnici), zajistit dohled na úrovni EU (buď udělením nových pravomocí stávající agentuře EU nebo vytvořením nového specializovaného orgánu) a vytvořit podpůrný a koordinační mechanismus pro finanční zpravodajské jednotky.

Platná opatření proti praní peněz³ zahrnují velmi široké a rozsáhlé povinnosti poskytovatelů finančních služeb a dalších povinných osob, a to identifikovat své zákazníky a znát je, monitorovat transakce prováděné s využitím jejich služeb a oznamovat veškeré podezřelé transakce. Právní předpisy navíc stanoví dlouhé doby uchování⁴. Tato opatření se vztahují na celé evropské odvětví finančních služeb, a proto se komplexně dotýkají všech osob využívajících finanční služby pokaždé, když tyto služby využívají.

¹ Akční plán pro komplexní politiku Unie v oblasti předcházení praní peněz a financování terorismu, 7. května 2020, k dispozici na adrese https://ec.europa.eu/info/publications/200507-anti-money-laundering-terrorism-financing-action-plan_en.

² Tato konzultace je k dispozici na adrese <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12176-Action-Plan-on-anti-money-laundering/public-consultation>.

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/843 ze dne 30. května 2018.

⁴ Doba uchování údajů je obchodní vztah plus pět let (článek 40 směrnice (EU) 2015/849). Týká-li se obchodní vztah pouze jednotlivé transakce, doba uchování činí pět let. Existuje-li dlouhodobý obchodní vztah, například takový, jako má banka se svými klienty, doba uchování se často prodlouží na více než několik desetiletí. Členské státy mohou doby uchování prodloužit o dalších pět let.

Evropský sbor pro ochranu osobních údajů, a ještě před ním pracovní skupina zřízená podle článku 29, opakovaně poukázaly na problémy v oblasti ochrany soukromí a osobních údajů související s těmito opatřeními, které se vyskytly v minulosti⁵. Nadcházející aktualizace právních předpisů je příležitostí řešit vzájemnou souhru mezi ochranou soukromí a osobních údajů a opatřeními proti praní peněz, jakož i jejich konkrétní uplatňování v praxi.

V této souvislosti Evropský sbor pro ochranu osobních údajů zdůrazňuje, aby zamýšlená aktualizace rámce pro boj proti praní peněz nebyla provedena bez přezkumu vztahu mezi opatřeními proti praní peněz a právem na soukromí a ochranu údajů. V této diskusi hraje zásadní úlohu relevance shromážděných údajů a jejich přesnost. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů je skutečně přesvědčen, že užší skloubení těchto dvou souborů pravidel by bylo přínosem jak pro ochranu osobních údajů, tak pro účinnost rámce pro boj proti praní peněz. V tomto ohledu by Evropský sbor pro ochranu osobních údajů rád zopakoval potřebu jasného právního základu pro zpracování osobních údajů a stanovení účelů a omezení tohoto zpracování v souladu s čl. 5 odst. 1 obecného nařízení o ochraně osobních údajů, zejména pokud jde o sdílení informací a mezinárodní předávání údajů, jak uvedl Evropský inspektor ochrany údajů ve svém stanovisku k akčnímu plánu Evropské komise pro komplexní politiku Unie v oblasti předcházení praní peněz a financování terorismu⁶.

Evropský sbor pro ochranu osobních údajů považuje za nanejvýš důležité, aby opatření proti praní peněz byla slučitelná s právem na soukromí a ochranu údajů zakotveným v člancích 7 a 8 Listiny základních práv Evropské unie, se zásadami nezbytnosti těchto opatření v demokratické společnosti a s jejich proporcionalitou jakož i s judikaturou Soudního dvora Evropské unie.

Evropský sbor pro ochranu osobních údajů proto vyzývá Evropskou komisi, aby se zapojila do procesu přípravy veškerých nových právních předpisů v oblasti boje proti praní peněz již v počátečních fázích s cílem poskytnout právní poradenství k některým klíčovým bodům z hlediska ochrany údajů, aniž by tím byla dotčena konzultace Evropské komise v souladu s článkem 42 nařízení 2018/1725 v pozdější fázi. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů je rovněž připraven přispět k diskusím v Radě EU a Evropském parlamentu během legislativního procesu.

V budoucnu je Evropský sbor pro ochranu osobních údajů připraven být včas zapojen a konzultován všemi evropskými nebo mezinárodními regulačními orgány nebo tvůrci norem, například Finančním akčním výborem, kterému v současné době předsedá členský stát EU, a to ještě před vydáním revize jejich doporučení.

Za Evropský sbor pro ochranu osobních údajů

předsedkyně

(Andrea Jelinek)

---

⁵ Viz například stanovisko č. 14/2011 pracovní skupiny zřízené podle článku 29 k otázkám ochrany údajů v souvislosti s předcházením praní peněz a financování terorismu, k dispozici na adrese https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2011/wp186_cs.pdf.

⁶ Stanovisko evropského inspektora ochrany údajů č. 5/2020 k akčnímu plánu Evropské komise pro komplexní politiku Unie v oblasti předcházení praní peněz a financování terorismu, bod 26, 23. července 2020.